

Investeringar och finansiering

Investeringarna i vårt elnät är bland det viktigaste vi gör. Vårt mål är att kunderna ska ha en avbrottsfri elleverans – i dag och i framtiden. För att möta samhällets behov gör Ellevio omfattande investeringar. Under 2023 uppgick investeringar inklusive förvärv till 3 663 miljoner kronor och kommande år ska investeringstakten öka ytterligare.

945 miljarder kronor, så mycket behöver investeras i Svergies elnät de kommande 20 åren, enligt Elnätsrapporten 2023. Det är nästan lika mycket som hela Sveriges statsbudget under ett år. Svenska elnätsföretag, såväl statliga, privata och kommunala bolag som elföreningar, behöver göra rekordstora investeringar för att klara omställningen till morgondagens elsystem. Det är helt nödvändigt för att möta det ökande elbehovet, upprätthålla den höga tillgängligheten och möjliggöra för Sverige att nå klimatmålen. Som ett av landets största elnätsföretag står Ellevio för en ansevärd andel av dessa satsningar.

Mycket ska bli mer

De senaste fem åren har Ellevio investerat totalt 16,5 miljarder kronor och under kommande år ska satsningarna alltså bli ännu större. Det handlar om att modernisera, digitalisera, vädersäkra, öka kapaciteten och bygga ut samt möjliggöra anslutning av nya fossilfria produktionskällor. Andra exempel är flexibilitetslösningar, utveckling av digitala tjänster för energieffektivisering och styrning samt möjliggörande av laddinfrastruktur.

Ellevio har sedan bildandet 2015 mer än tredubblat nätinvesteringarna i sina elnät för att möta förväntningarna från kunder och möjliggöra ökad elektrifiering. Och nu ska den höga investeringstakten alltså öka ytterligare.

En förutsättning för dessa investeringar är att det går att attrahera kapital – och för det krävs en elnätsreglering som är långsiktig, stabil och förutsägbar.

Vi på Ellevio är mycket angelägna om att inte tappa fart. Att få till stånd rimliga förutsättningar för att attrahera kapital

till de stora investeringar i vädersäkring, nätkapacitet och automatisering som krävs för att möta elbehoven är därför en av våra viktigaste prioriteringar. Vi verkar för en långsiktig, stabil och förutsägbar elnätsreglering.

Stort behov av kapital

Utöver det kapital som Ellevios ägare har satsat och det som kan genereras från verksamheten behövs finansiering via lån.

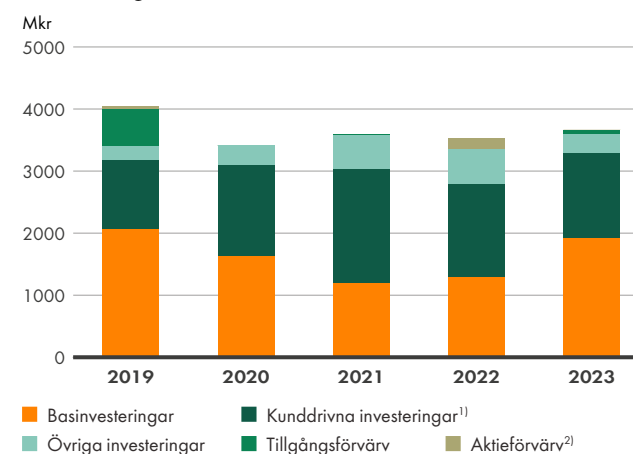
Finansieringsstrategin är att hitta en balans som gör att kostnaden för kapital är så låg som möjligt samtidigt som tillgången till lånefinansiering alltid är tryggad. Vår målsättning är att Ellevio ska ha en kapitaliseringsstruktur som motsvarar en "Investment Grade"-kreditrating, det vill säga en nivå motsvarande minst BBB- för bolagets klass A-skuld.

Ellevio har lån från externa långivare med säkerhet i bolagets tillgångar samt efterställda ägarlån till Ellevio AB:s ägarbolag som sedan vidare lånats ut till Ellevio AB. Att lånen är efterställda innebär att om bolaget skulle gå i konkurs får långivarna återbetalning först efter att amorteringar och räntor betalats på övriga lån. De har därmed en högre risk.

Den genomsnittliga finansieringsräntan för Ellevios externa lånefinansiering, inklusive räntesäkringsderivat, uppgick vid utgången av 2023 till 3,0 procent (2,8) och den genomsnittliga återstående löptiden var 5 år (5).

Ägarlånen som löper till 2040 har en ränta på 6,0 procent (6,0). Det har under 2023 betalats ut 1 000 miljoner kronor i ränta på aktieägarlånen.

Investeringar inklusive förvärv 2019–2023

¹) Investeringar initierade av våra kunder, till exempel investeringar för anslutningar av nya bostäder, industrier och vindparker till elnätet.

²) Förvärv av aktierna i Edsbyns Elnät AB 2022 och i tre företag med tillgångar i Laforsens fördeningsstation 2019.

Investeringar och finansiering

Lån från EIB till Stockholmsprojekt

I januari 2023 tog Ellevio upp ett lån från Europeiska Investeringsbanken (EIB), som investerar i projekt som bidrar till EU:s hållbarhetsmål. Lånet var på 1 miljard kronor och pengarna ska användas för att delfinansiera ombyggnad av ställverken Värtan respektive Skanstull i Stockholm – två projekt som är avgörande för att säkerställa Stockholms långsiktiga energiförsörjning.

Lånet löper i tio år och utgör delfinansiering av ombyggnationerna. Utbetalningsdag var 31 januari 2023.

Nytt grönt ramverk och emission av obligationer

Ellevio lanserade 2023 ett nytt ramverk för grön finansiering för att främja investeringar som bidrar till Parisavtalet och FN:s globala hållbarhetsmål.

Det nya ramverket är förenligt med EU-taxonomin och enligt taxonomin är elnäten en "möjliggörande aktivitet" för att minska klimatförändringarna. 100 procent av Ellevios omsättning 2023 är därmed förenlig med taxonomin.

Det nya ramverket för grön finansiering är granskat av det oberoende ratinginstitutet ISS ESG, ett av världens ledande kreditvärderingsinstitut inom området hållbara investeringar. ISS slutsats är att ramverket;

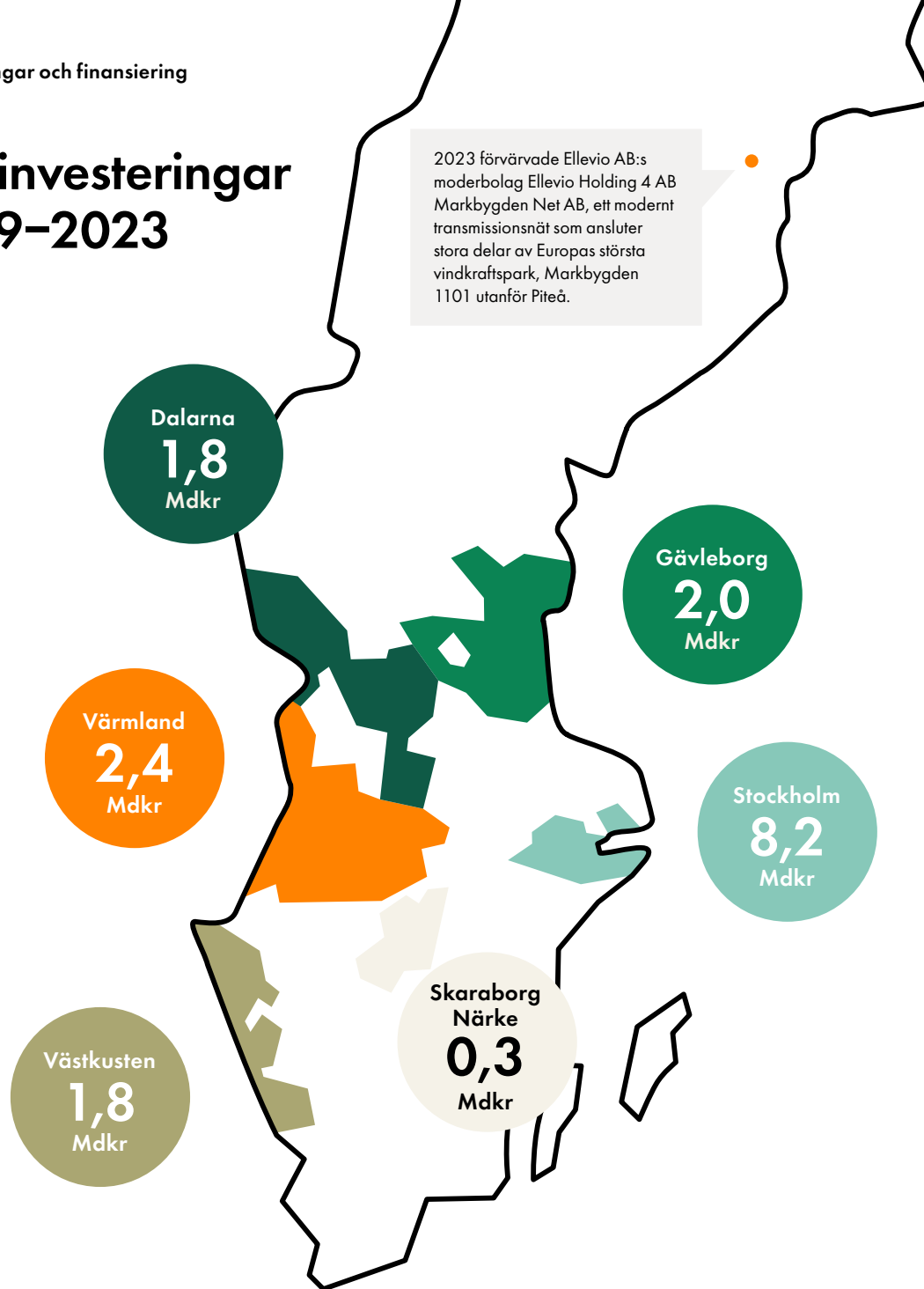
- är i linje med ICMA:s principer för gröna obligationer och LMA:s principer för gröna lån,
- kommer att finansiera projekt som bidrar till FN:s globala mål för hållbar utveckling nummer 13 "Bekämpa klimatförändringarna",
- är i linje med EU:s taxonomi avseende kriterierna för att begränsa klimatförändringar, "Do No Significant Harm" samt Minimum Safeguards.

I juni emitterade Ellevio 3 miljarder kronor i form av gröna obligationer med en löptid på sex år. Likvidbeloppet har öronmärkts för finansiering av investeringar i elnätet i enlighet med EU-taxonomin och kriterierna för hållbara investeringar – i linje med Ellevios gröna ramverk.

En investerarrapport publiceras under andra kvartalet 2024.

Nätinvesteringar 2019–2023

Dalarna

Cirka 36 000 kunder

- Modernisering och vädersäkring av lokalnät för att öka motståndskraften mot väder och vind och minska antalet strömavbrott pågår. Arbeten har utförts i bland annat Gömslet, Idre fjäll, Hornberget, Örebäcken och Hemulberget. Flera projekt avslutades under året och nya kommer att starta 2024. Här ingick också Ellevios första eldrivna projekt, Hållbarhet Orsa, se sidan 19 och 97–98.
- I Borlänge planeras för ett nytt ställverk som ska säkra elförsörjningen till den batterifabrik som Northvolt ska bygga i Kvarnsveden.
- Ett stort antal nya kunder har anslutits, bland annat laddstationer, mobilnätmaster och nya anläggningar i Idre Fjäll.
- Nätinvesteringarna uppgick till totalt 242 miljoner kronor (535) i nätområde Dalarna 2023.

Gävleborg (Hälsingland, Gästrikland)

Cirka 74 000 kunder

- Vädersäkring av lokalnät genom att gräva ner ledningar pågår. Ett stort antal nätstationer byts också ut. Arbeten har utförts i bland annat Sunnanåsbo, Renshammar, Sörväna och Fröste.
- Ett stort antal nya kunder har anslutits, bland annat laddstationer, mobilnätmaster och den nya Bandyarenan i Bollnäs.
- Nätinvesteringarna uppgick till totalt 387 miljoner kronor (278) i nätområde Gävleborg 2023.

Skaraborg–Närke

Cirka 27 000 kunder

- Vädersäkring av lokalnät genom att gräva ner ledningar pågår, och ett stort antal nätstationer byts också ut. Arbeten har utförts i bland annat Forsvik, Udenäs, Bällefors och Kullåsen.
- I Mariestad och på stationerna Korstorp och Brodderud startade planering och koncessionsarbete för ledningarna till Volvos planerade batterifabrik.
- Utanför Lindbacka ska ett nytt ställverk byggas för en 30 MW solpark. Tillståndsplanering inleddes under året.
- Ett stort antal nya kunder har anslutits, bland annat laddstationer.
- Nätinvesteringarna uppgick till totalt 77 miljoner kronor (87) i nätområde Skaraborg–Närke 2023.

Värmland

Cirka 104 000 kunder

- I Värmland har vädersäkring av lokalnätet genom att gräva ner ledningar pågått. Ett stort antal nätstationer byts också ut. Projekt pågick under året i bland annat Ed, Torkilsbyn, Trövik, Gammelkroppa och Torsby.
- Mellan Kil och Munkfors avslutades bygget av en ny regionnätledning som både har minskat risken för avbrott och ökat kapaciteten så att mer produktion kan anslutas.
- Ett stort antal nya kunder har anslutits, bland annat laddstationer, mobilnätmaster, en fiskodling och ett sågverk.
- Nätinvesteringarna uppgick till totalt 497 miljoner kronor (477) i nätområde Värmland 2023.

Stockholm (Stockholms stad, Ekerö, Lidingö, Täby, Nynäshamn, Vallentuna)

Cirka 596 000 kunder

- Ombyggnad pågår av ställverket Värtan som är ett viktigt nav för eldistribution i Stockholm. Under 2023 invigdes den första etappen, ett nytt 110 kV inomhusställverk (s.k. GIS-ställverk). Projektet är Ellevios största hittills och ska vara klart 2026.
- Bygget av en ny 400 kV-kabel mellan Beckomberga och Bredäng blev klart och nedtagning av de gamla luftledningarna påbörjades.
- Utbyggnad av ställverket i Skanstull fortsatte med bland annat färdigställande av källare, grund och väggsektioner. Projektet ska vara klart 2025.
- Inom lokalnätet pågår många stora projekt för att modernisera och öka kapaciteten och tillförlitligheten, bland annat i Ekerö, Herrängen, Kungsholmen, Slussen, Gärdet och Tallkrogen.
- Utöver nätförstärkningarna har ett antal laddinfrastrukturprojekt genomförts, och Ellevio bygger även nya nät i exploateringsområden som Täby Park och Slakthusområdet.
- Modernisering och ombyggnad av elnätet på Ekerö inleddes. Projektet omfattar nedgrävning av kablar, byte av utvalda nätstationer, förberedelse för spänningshöjning, raseri av luftledningar samt röjning av ledningsgator och ska vara klart 2027.
- Under 2023 uppgick nätinvesteringarna till totalt 1 843 miljoner kronor (1 419) i nätområde Stockholm.

Västkusten (Halland, Bohuslän)

Cirka 132 000 kunder

- På Västkusten pågick ombyggnad och förstärkning i bland annat i Göteborgs södra skärgård. Cirka 100 kilometer elledningar på land och till havs byts ut och vädersäkras för att cirka 3 200 hushåll ska få ett modernt elnät. Arbetet avslutas 2024.
- I Särö och Onsala pågick arbeten för att ge 14 000 hushåll ett modernt elnät. Runt 18 mil ledningar grävs ner och 150 nya kapacitetshöjande nätstationer installeras. Det öppnar bland annat för fler laddboxar och solceller.
- I Hjälmstad har vädersäkring och modernisering av lokalnätet avslutats 2023.
- Ett stort antal nya kunder har anslutits och intresse för laddinfrastruktur är stort i området.
- Under 2023 uppgick nätinvesteringarna till totalt 386 miljoner kronor (399) i nätområde Västkusten.

Västernorrland

I Tovåsen, i Ånge kommun, etableras ett vindkraftskluster som fullt utbyggt ska kunna generera upp till 1 500 MW el. Ellevio har ansvar för regionnätets delen och 2023 byggdes bland annat elnät för att kunna ansluta 660 MW ny vindkraftskapacitet. Ett annat kundinitierat projekt i samma kommun är planeringen av en vätgasfabrik.

” Förväret för oss närmare flera stora elproducenter och elintensiva industrier.

Johan Aggeryd

Chef för strategi och förvärv på Ellevio

FÖRVÄRV INOM KONCERNEN

” Nu finns Ellevio i Norrbotten

Under 2023 expanderade Ellevio norrut genom förvärv av elnätsbolaget Markbygden Net. Johan Aggeryd är chef för strategi och förvärv på Ellevio. Här berättar han om affären.

Vad?

– Markbygden Net har ett modernt transmissionsnät med en distributionskapacitet på 1 700 MW, och ansluter ungefär hälften av Europas största landbaserade vindkraftpark, Markbygden 1101, utanför Piteå. Nätet ansluter fem vindkraftsoperatörer, och tillgångarna som Ellevio har köpt består av luftledning, ställverk samt transformatorer med anslutning till stamnätet.

Varför?

– Norrbotten är Sveriges skyltfönster för industriomställningen, och förväret för oss närmare flera stora elproducenter och elintensiva industrier. Ellevios förmåga att säkra flödet av grön el till industrin och att vara en långsiktig, stabil och närvarande partner stärks också.

Hur?

– Vi köpte Markbygden Net av vindkraftsutvecklarna Svevind och Enercon och tillträdde den 20 september 2023. Samtidigt fick vi två nya kollegor i Markbygden Nets vd samt teknik- och säkerhetsansvarige.